

**ZBIORCZA INFORMACJA O STANIE KONTROLI ZARZĄDCZEJ
W URZĘDZIE MIASTA ORAZ JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH MIASTA
ZA ROK 2022**

Prezydent Miasta jako osoba odpowiadająca za funkcjonowanie kontroli zarządczej na I poziomie (Urząd Miasta i jednostki organizacyjne Miasta) oraz II poziomie (Miasto Gorzów Wielkopolski jako jednostka samorządu terytorialnego) zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za dany rok do dnia 31 marca roku następnego.

Zasady funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego oraz jednostkach organizacyjnych Miasta Gorzowa Wielkopolskiego (zwane dalej Zasadami) określono w załączniku do zarządzenia nr 208/W/II/2018 Prezydenta Miasta Gorzowa Wielkopolskiego z dnia 31 października 2018 r. w sprawie organizacji, funkcjonowania i dokumentowania kontroli zarządczej w Mieście Gorzów Wielkopolski.

Niniejszą Informację o stanie kontroli zarządczej sporządzono w oparciu o analizę:

- a) oświadczeń cząstkowych w zakresie stanu kontroli zarządczej, złożonych przez dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu Miasta (załącznik nr 4 do ww. Zasad),
- b) ankiet do samooceny kontroli zarządczej przez kadre kierowniczą, złożonych przez dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu Miasta (załącznik nr 1 Zasad),
- c) oświadczeń o stanie kontroli zarządczej złożonych przez kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Gorzowa Wielkopolskiego (załącznik nr 3 do zarządzenia),
- d) wyników zadań audytowych i kontroli prowadzonych w 2022 r. przez Wydział AKA UM,
- e) wyników kontroli przeprowadzonych przez organy kontroli zewnętrznej w Urzędzie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego w 2022 r.,

Powyższe oświadczenia dyrektorzy wydziałów/biur oraz kierownicy jednostek organizacyjnych Miasta zobowiązani byli przekazać koordynatorowi ds. kontroli zarządczej do 31 stycznia 2023 r.

Oświadczenia składane przez kierowników jednostek organizacyjnych Miasta oraz dyrektorów Wydziałów i Biur UM są niezbędnym elementem oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w Mieście Gorzowie Wielkopolskim na II poziomie, za który odpowiedzialnym jest Prezydent Miasta.

I. Stan kontroli zarządczej w 2022 r.

1. Komórki organizacyjne Urzędu Miasta

Obowiązek złożenia oświadczeń częściowych w zakresie stanu kontroli zarządczej za 2022 r. dotyczył 36 dyrektorów wydziałów i biur UM (w tym Architekta Miejskiego oraz Stanowiska ds. BHP). Do koordynatora ds. kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Gorzów Wielkopolski. wpłynęły oświadczenia z 34 (94,44%) komórek organizacyjnych UM. Nie wpłynęły oświadczenia z Biura Ochrony Danych (BOD), które zostało zlikwidowane 31.12.2022 r. oraz od Architekta Miejskiego (AM). W związku z powyższym koordynator nie jest w stanie zapewnić, że w tych komórkach organizacyjnych w 2022 r. kontrola zarządcza funkcjonowała na wymaganym poziomie.

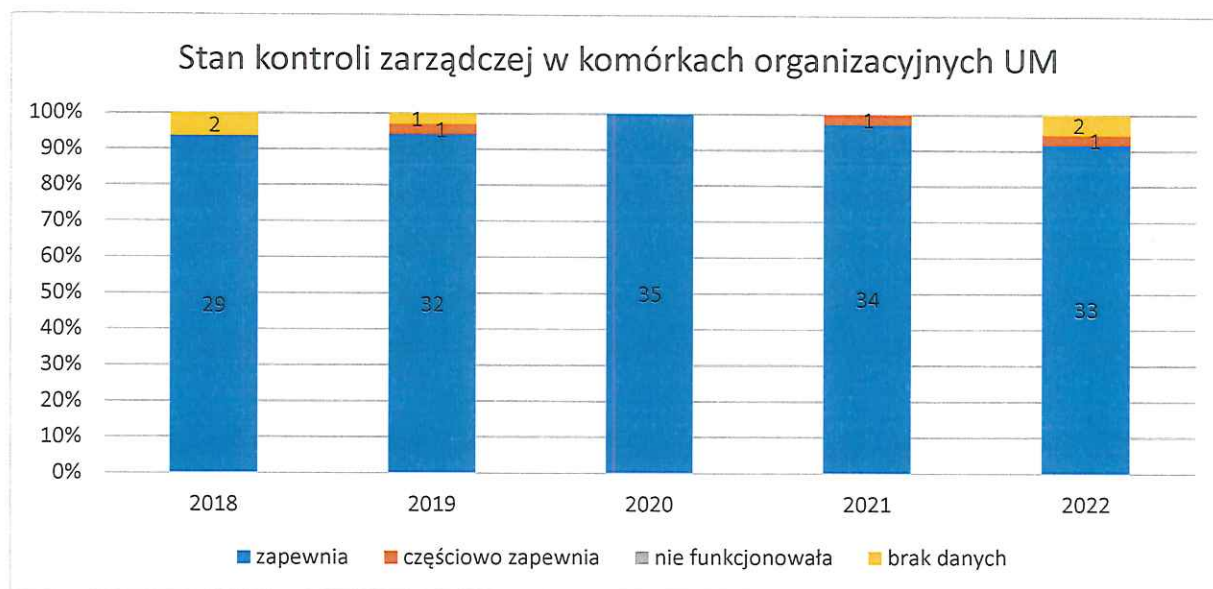
Oświadczenie wymagało udzielenia odpowiedzi, czy wskazane w nim elementy standardów kontroli zarządczej w pięciu jej obszarach (środowisko wewnętrzne, cel i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli, informacja i komunikacja, monitorowanie i ocena) w Wydziale spełniają (TAK / NIE / Trudno ocenić) podstawowe wymagania odnoszące się do kontroli zarządczej określone w ww. zarządzeniu Prezydenta Miasta Gorzowa Wielkopolskiego w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego. Dodatkowo wprowadzony algorytm liczby pozytywnych odpowiedzi do ilości wszystkich 22 pytań w oświadczeniu umożliwił przedstawienie procentowe spełnienia standardów kontroli zarządczej. Przedział od 75% do 100% odpowiedzi „na tak” wskazywał na kontrolę zarządczą na właściwym poziomie.

Na podstawie złożonych oświadczeń należy stwierdzić, że w wydziałach i biurach UM zapewniona jest kontrola zarządcza, umożliwiająca realizację celów i zadań przypisanych w Regulaminie Organizacyjnym. Jedynie w przypadku Wydziału Obsługi Inwestora i Biznesu kontrola zarządcza zapewniona jest częściowo (54,55% - wynika to z faktu, że w przypadku 10 z 22 obszarów Dyrektor Wydziału wskazał, że trudno ocenić czy standardy w WOB zostały spełnione).

W złożonych oświadczeniach dyrektorzy niektórych komórek organizacyjnych UM, wskazywali na utrudnienia i słabości w funkcjonowaniu kontroli zarządczej w Wydziałach i UM. Przykładowo wskazano na:

- brak możliwości zatrudniania pracowników wykwalifikowanych i z doświadczeniem,
 - dużą rotację pracowników, czasowe braki kadrowe,
 - problemy z brakiem zabezpieczeń w związku z utratą zasobów informatycznych podczas awarii,
 - brak regulacji zewnętrznych dot. wymaganych kompetencji zawodowych w odniesieniu do niektórych stanowisk,
 - brak sprawnego przepływu informacji między komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta.
- Zgłoszone uwagi nie miały wpływu na ogólną ocenę.

Dokonując analizy stanu kontroli zarządczej w komórkach organizacyjnych UM stwierdzono, że jej poziom (zgodnie ze złożonymi oświadczeniami dyrektorów) nie odbiega od stanu w latach poprzednich. Ponadto w żadnym przypadku nie stwierdzono braku funkcjonowania kontroli zarządczej. Porównanie danych wynikających z oświadczeń złożonych przez dyrektorów za lata 2018-2022 przedstawiono poniżej na wykresie (na wykresie wskazano ilość komórek organizacyjnych).

2. Jednostki organizacyjne Miasta

Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej składają również kierownicy jednostek organizacyjnych Miasta Gorzowa Wielkopolskiego (zwanymi dalej jom). Do złożenia, w terminie do 31 stycznia 2023 r., oświadczeń za 2022 r. zobowiązanych było 78 kierowników jom i wszyscy takie oświadczenia złożyli. Zgodnie z ustalonym wzorem, każdy z kierowników mógł oświadczyć, że w kierowanej przez niego jednostce kontrola zarządcza funkcjonuje w wystarczającym stopniu, w ograniczonym stopniu lub nie funkcjonuje w ogóle.

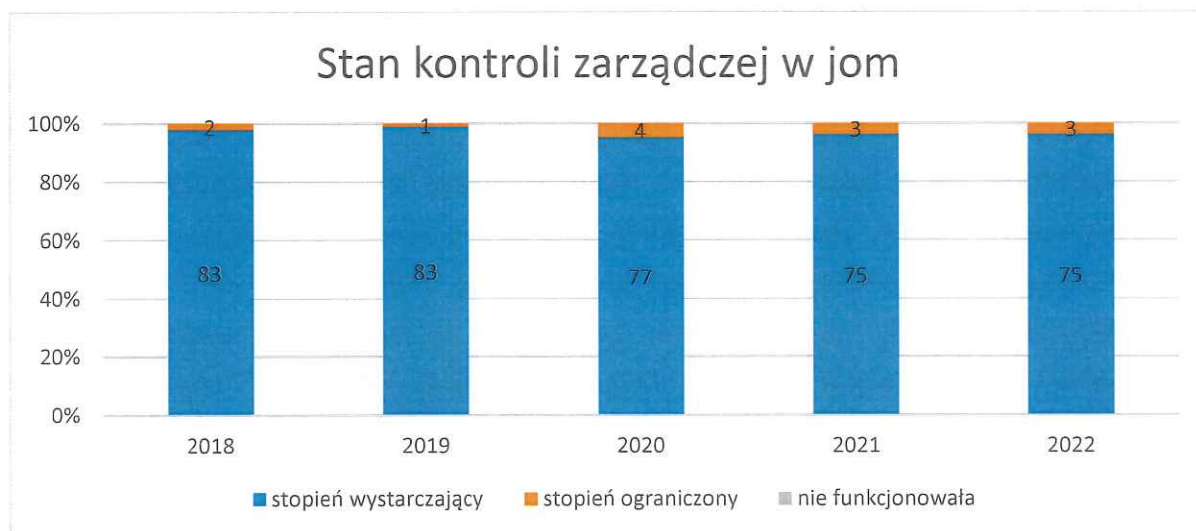
W oparciu o analizę złożonych dokumentów stwierdzono, że w przypadku 75 oświadczeń (96,15 %) poinformowano, że kontrola zarządcza była wystarczająca dla zapewnienia realizacji celów i zadań przypisanych danej jednostce. Jedynie w trzech przypadkach (3,85%) oświadczono, że kontrola zarządcza funkcjonuje w ograniczonym zakresie. Sytuacja ta dotyczyła:

- Szkoły Mistrzostwa Sportowego. Kierownik jednostki wskazał na słabości systemu kontroli wewnętrznej dotyczące: „braku zapisu dotyczącego pełnienia nadzoru pedagogicznego w zakresie upoważnień i obowiązków wicedyrektora wyznaczonego do sprawowania nadzoru pedagogicznego, zapewnienia uczniom bezpiecznych warunków pobytu w szkole, wewnątrzszkolnego prawa w zakresie oceniania, poprawności przydzielania i rozliczania

godzin ponadwymiarowych, zastępstw oraz innych dodatków godzinowych pracownikom pedagogicznym”. Jednocześnie wskazano działania jakie zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w tych obszarach;

- Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu. Kierownik jednostki wskazał na słabości systemu kontroli wewnętrznej dotyczące: „słabości przepływu informacji w organizacji, która jest rozproszona (szkoła ma trzy lokalizacje, dodatkowo nauczyciele przemieszczają się między lokalizacjami)”. Jednocześnie wskazano działania jakie zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w tych obszarach;
- Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej gdzie, jak wskazano w oświadczeniu, słabość funkcjonowania kontroli zarządczej dotyczy: „obszaru skutecznego przepływu informacji pomiędzy pracownikami, niewystarczająca wiedza z zakresu przepisów prawa i procedur wewnętrznych wśród niektórych grup pracowników, fluktuacja pracowników, trudności w pozyskaniu wyspecjalizowanej kadry z dziedziny budowlanej i finansowej, trudności w obsadzeniu indywidualnych stanowisk pracy”. Jednostka opracowała działania zaradcze.

Dokonując analizy stanu kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych miasta stwierdzono, że jej poziom (zgodnie ze złożonymi oświadczeniami kierowników jednostek) nie odbiega od stanu w latach poprzednich. Ponadto w żadnym przypadku nie stwierdzono braku funkcjonowania kontroli zarządczej. Porównanie danych wynikających o oświadczeń złożonych przez kierowników jom za lata 2018-2022 przedstawiono poniżej na wykresie (na wykresie wskazano ilość jednostek organizacyjnych miasta).

3. Samoocena kontroli zarządczej

Zgodnie ze standardem zawartym w pkt. 20 załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84): „Zaleca się przeprowadzenie co

najmniej raz w roku samooceny systemu kontroli zarządczej przez osoby zarządzające i pracowników jednostki [...].”

W związku z powyższym wraz z oświadczeniem o stanie kontroli zarządczej dyrektorzy jednostek organizacyjnych UM składali również ankietę z samooceny kontroli zarządczej wypełnianą przez kadrę kierowniczą (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 208/W/1/2018) zawierającą 34 pytania. Z analizy ankiet, wynika m.in., że:

- w 64,71 % przypadków przekazywanie zadań i obowiązków pomiędzy pracownikami nie następuje w formie pisemnej – 22 ankiet,
- w 21,21% przypadków dostęp do szkoleń dla pracowników jest niewystarczający – 7 ankiet,
- w 20,59% przypadków uprawnienia do podejmowania decyzji nie są delegowane na niższe szczeble wydziału/biura – 7 ankiet.

W przypadku pozostałych pytań ujętych w ankiecie uzyskały one odpowiedź na TAK w ilości przekraczającej 80,00%.

4. Audyt wewnętrzny, kontrole i analizy

Istotnym elementem kontroli zarządczej są kontrole gospodarki finansowej w jednostkach organizacyjnych Miasta Gorzowa Wielkopolskiego oraz zadania audytowe (zapewniające i doradcze) realizowane, zgodnie z obowiązkami wynikającymi z regulaminu wewnętrznego, przez Wydział Audytu Wewnętrznego, Kontroli i Analiz Urzędu Miasta.

Dodatkowych informacji o stanie kontroli zarządczej dostarczają również wyniki kontroli prowadzonych przez organy zewnętrzne, którymi objęty został Urząd Miasta i jego jednostki organizacyjne.

1) Audyt wewnętrzny

W roku 2022 przeprowadzono 3 zadania audytowe zapewniające, 8 zadań doradczych oraz 4 zadania sprawdzające, po których wydano zalecenia audytu wewnętrznego i są one w trakcie realizacji. O realizacji planu audytu wewnętrznego w roku 2022 został Pan Prezydent poinformowany w rocznym sprawozdaniu z dnia 30.01.2023 r. znak: AKA.I.1721.1.2023.BS.

2) Kontrole wewnętrzne

W roku 2022 przeprowadzono 8 kontroli, w tym: 2 kompleksowe w jednostkach budżetowych, 3 problemowe w placówkach niepublicznych, 1 sprawdzającą w jednostce budżetowej, 1 sprawdzającą w Urzędzie Miasta, 1 doraźną w Urzędzie Miasta, 4 kontrole problemowe w organizacjach pozarządowych.

Wydane przez Pana Prezydenta jednostkom budżetowym zalecenia pokontrolne zostały wdrożone do realizacji. W przypadku kontroli w jednostkach niepublicznych w 2022 r.

przypisano do zwrotu kwotę ogółem 450.709,45 zł (z tytułu pobrania dotacji w nadmiernej wysokości oraz wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem), z tego: otrzymano zwrot dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 49.930,64 zł (w tym odsetki 11.224,18 zł) oraz otrzymano zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 2.849,72 zł. Dochodzenie pozostałej kwoty jest przedmiotem postępowania administracyjnego.

O wynikach z działalności kontrolnej Wydziału AKA w 2022 r. szczegółowo był Pan Prezydent informowany pismem z dnia 28.02.2023 r. znak: AKA.IV.0641.2.2023.KZ

3) Kontrole zewnętrzne

Stan kontroli zarządczej Miasta Gorzowa Wlkp. oceniony został również w oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli zewnętrznych. O ustaleniach z kontroli zewnętrznych w 2022 r. Pan Prezydent został poinformowany pismem z dnia 20.03.2023 r. znak: AKA.IV.0641.3.2023.KZ.

Spośród trzydziestu trzech kontroli przeprowadzonych w roku 2022 przez organy kontroli zewnętrznej: Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim (1 kontrola), Centrum Unijnych Projektów Transportowych w Warszawie (4 kontrole), Inspekcja Weterynaryjna Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gorzowie Wielkopolskim (1 kontrola), Izba Administracji Skarbowej (1 kontrola), Komenda Wojewódzka Policji (1 kontrola), Krajowe Biuro Wyborcze (2 kontrole), Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim (6 kontroli), Lubuski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego (1 kontrola), Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Zielonej Górze (1 kontrola), Najwyższa Izba Kontroli (2 kontroli), Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wielkopolskim (1 kontrola), Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze (12 kontroli), w dwudziestu przypadkach (60,61%) nie stwierdzono nieprawidłowości, w siedmiu przypadkach (21,21%) stwierdzono nieprawidłowości, w pięciu przypadkach (15,15%) Wydział AKA nie otrzymał pełnej dokumentacji do analizy, a w jednym przypadku (3,03%) organ kontrolujący odstąpił od przeprowadzenia kontroli.

4) Inwentaryzacja

Ważnym elementem kontroli zarządczej jest również przeprowadzenie okresowej (rocznej) inwentaryzacji składników majątkowych Miasta Gorzowa Wielkopolskiego. Inwentaryzacja wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku została wykonana na podstawie zarządzenia Nr 95/K/2022 Prezydenta Miasta Gorzowa Wielkopolskiego z dnia 19 września 2022 r. w sprawie przeprowadzenia okresowej (pełnej) inwentaryzacji składników majątkowych na dzień 31 grudnia 2022 roku. Czynności inwentaryzacyjne zostały przeprowadzone w oparciu o zarządzenie Nr 121/K/2022 Prezydenta Miasta Gorzowa

Wielkopolskiego z dnia 10 listopada 2022 r. w sprawie powołania zespołów spisowych, przypisanych im zadań oraz ustalenia harmonogramu czynności inwentaryzacyjnych¹. Stwierdzone różnice inwentaryzacyjne zostaną rozliczone w oparciu o protokół poinwentaryzacyjny sporządzony przez Stałą Komisję Inwentaryzacyjną.

II. Podsumowanie

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, że kontrola zarządcza Miasta Gorzowa Wielkopolskiego w 2022 r. realizowana była w wystarczającym stopniu na I i II poziomie i Prezydent Miasta Gorzowa Wielkopolskiego może wypełnić oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok 2022 (załącznik nr 5 do zasad funkcjonowania kontroli zarządczej) w części A oraz w części E zaznaczając odpowiednie wiersze.

Opracował:

Koordinator ds. kontroli zarządczej

w Urzędzie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego

Piotr Kwiliński

¹ zmienionego zarządzeniem Nr 124/K/2022 Prezydenta Miasta Gorzowa Wielkopolskiego z dnia 18 listopada 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania zespołów spisowych, przypisanych im zadań oraz ustalenia harmonogramu czynności inwentaryzacyjnych.

**Oświadczenie Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp. o stanie kontroli zarządczej
za rok 2022**

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:¹

- zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie (nazwa jednostki organizacyjnej):

Urząd Miasta Gorzowa Wielkopolskiego

Część A²

- w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B²

- w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

1) Zastrzeżenia dotyczą:³

.....
.....
.....

2) Zostaną podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:⁴

.....
.....
.....

Część C²

- nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

1) Zastrzeżenia dotyczą:³

.....
.....

2) Zostaną podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:⁴

.....
.....
.....

Część D⁵

W ubiegłym roku zostały podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

.....
.....
.....

Część E

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:¹

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,⁶
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

21.03.2023 r.
Gorzeń (województwo łódzkie)

(miejsowość, data)

PREZYDENT MIASTA

Jacek Wójcicki

(podpis Prezydenta Miasta)⁷

Objaśnienia:

- ¹ Znakiem „X” zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu „innych źródeł informacji” należy je wymienić.
- ² W zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej wypełnia się tylko jedną część z części A albo B albo C, tj.:
- **Część A wypełnia się w przypadku**, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywności działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem. Części B i C wówczas skreśla się,
 - **Część B wypełnia się w przypadku**, gdy kontrola zarządcza zapewniła w ograniczonym stopniu: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi lub skuteczności i efektywności działania, lub wiarygodności sprawozdań, lub ochrony zasobów, lub przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, lub efektywności oraz skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6. Wówczas części A i C skreśla się,
 - **Część C wypełnia się w przypadku**, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu: zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, ani skuteczności i efektywności działania, ani wiarygodności sprawozdań, ani ochrony zasobów, ani przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, ani efektywności i skuteczności przepływu informacji, ani zarządzania ryzykiem. Części A i B podlegają wówczas skreśleniu.
- ³ Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe obszaru, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań lub ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności oraz skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.
- ⁴ Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń wraz z podaniem terminu ich realizacji.
- ⁵ Należy opisać najistotniejsze działania jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w części B albo C w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, oraz inne działania, jeżeli takie zostały podjęte, niezaplansowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. (
- ⁶ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁷ Prezydent podpisuje jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej dotyczące jednostki samorządu terytorialnego, obejmującego również Urząd Miasta Gorzowa Wlkp. (pozom I i II).

